

MMB2017000001456

24

Rada města Brna

ZM7/ 3039

Z7/33. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 7. listopadu 2017

Název:

Návrh na navýšení neinvestičního příspěvku pro Muzeum města Brna, p. o., v roce 2017
– návrh rozpočtového opatření

Obsah:

- Důvodová zpráva (str. 2 – 3)
- Rozpočtové opatření (str. 4)
- Žádost Muzea města Brna, p. o. (str. 5)
- Podrobný popis projektu (str. 6 – 10)

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Brna

s c h v a l u j e

- účelové navýšení neinvestičního příspěvku Muzeu města Brna, p. o. ve výši 200 tis. Kč v roce 2017 na publikaci z ediční řady Studijního a dokumentačního centra vily Tugendhat „Zahrada vily Tugendhat/The Tugendhat House's Garden“ s termínem vyúčtování do 15. 1. 2018;
- rozpočtové opatření dle tabulky, která tvoří přílohu č. tohoto usnesení.

Stanoviska dotčených orgánů:

- Rada města Brna projednala materiál na schůzi č. R7/138 konané dne 24. 10. 2017 a doporučila ke schválení.
- Materiál projedná Finanční výbor ZMB na zasedání konaném dne 31. 10. 2017.

Zpracoval:

Odbor kultury MMB

Předkládá:

Rada města Brna

1/10

Důvodová zpráva

Na primátora města Brna se obrátil ředitel Muzea města Brna, příspěvkové organizace (dále jen MUMB) dopisem ze dne 13. 9. 2017 se žádostí o navýšení neinvestičního příspěvku na provoz v roce 2017 ve výši 200 000,- Kč na dofinancování publikace z ediční řady Studijního a dokumentačního centra vily Tugendhat „Zahrada vily Tugendhat / The Tugendhat House's Garden“. Jedná se o publikaci mezinárodního kolektivu autorů, která poprvé podrobně zmapuje tento výrazný segment architektonické kompozice vily Tugendhat jako nedílnou součást stavby, a to v kontextu architektonického díla Miese van der Rohe. Kniha bude dvojjazyčná (Č a A) a bude mít parametry odborné publikace.

Předpokládaný rozsah:

- 180 tiskových stran;
- 150 barevných obrazových příloh;
- Náklad: 1500 ks.

Formát knihy je určen ediční řadou publikací Studijního dokumentačního centra vily Tugendhat. Použitá nákladnější varianta tiskové techniky včetně volby kvalitního papíru schopného reprodukovat fotografie je adekvátní s ohledem na reprezentativní charakter publikace, který musí odpovídat významu a prestiži památky UNESCO a splňovat očekávání návštěvníků a zájemců.

Výrobní cena publikace: 451 Kč/1 ks;

Prodejní cena publikace (stanoveno MuMB): 690 Kč/1 ks;

Výrobní cena za celý náklad v počtu 1500 ks: 676 500 Kč;

Předpokládané výnosy: 358 500 Kč.

Publikace je osvobozena od DPH.

Na základě zkušeností MuMB s publikací „Mies v Brně“ může být předpokládaných výnosů za prodej publikace dosaženo v průběhu 2 – 3 let.

Podrobnější popis projektu a rozpočet je uveden v příloze.

Na dofinancování publikace Muzeum města Brna, příspěvková organizace, již dvakrát neúspěšně žádalo o dotaci z programu MKČR „Podpora pro památky UNESCO“, uspělo pouze v programu „Podpora projektů profesionálního výtvarného umění, okruh 5 – odborná neperiodická publikace v tištěné či elektronické podobě“ přidělením dotace ve výši 200 000 Kč. Neúspěšně také žádalo o navýšení neinvestičního příspěvku na provoz z přebytků hospodaření statutárního města Brna.

Vzhledem k tomu, že se jedná o významné a dosud nezpracované téma, které je z hlediska doplnění a rozšíření informací vztahujících se k naší nejvýznamnější památce moderní architektury zapsané na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, je publikace v současnosti již v pokročilém stádiu rozpracovanosti a její vydání je žádoucí. Požadované finanční prostředky ve výši 200 000 Kč budou využity na pokrytí části nákladů spojených s tiskem.

Odbor kultury MMB doporučuje schválit finanční částku ve výši 200 000,- Kč pro příspěvkovou organizaci Muzeum města Brna. Finanční částka bude poskytnuta z rozpočtu Odboru kultury MMB (ORJ 7300) ve výši 200 000,- Kč z § 3326 pol 5171 ORG 7730 jako účelový neinvestiční příspěvek s termínem vyúčtování do 15. 1. 2018.

Komise RMB pro kulturu projednala materiál na svém R7/44. zasedání dne 18. 10. 2017
Hlasování: přítomno 8 členů – 1 pro, 0 proti, 7 se zdrželo/z 11 členů. Komise nedoporučila.

PhDr. Hofmannová	Š. Ryšavý	Mgr. Blažik	Mgr. Dubová	I. Fajnorová	BcA. Kalousek	Ing. Michalík	JUDr. Sýkorová	P. Šafařík	Mgr. Škarabelová, Ph.D.	PhDr. Vlčková
zdrž.	zdrž.	zdrž.	nepřít.	zdrž.	pro	nepřít.	zdrž.	nepřít.	zdrž.	zdrž.

Rada města Brna projednala materiál na schůzi č. R7/138 konané dne 24. 10. 2017 a doporučila
Zastupitelstvu města Brna schválit předložený materiál.

Hlasování: přítomno 7 členů RMB – 7 pro, 0 proti, 0 se zdržel.

Schváleno jednomyslně 7 členy.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Miráček	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacér	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	pro	pro	pro	-	pro	pro	-	-	-

Finanční výbor ZMB projedná materiál na zasedání konaném dne 31. 10. 2017.

bude přílohou usnesení

Rozpočtové opatření

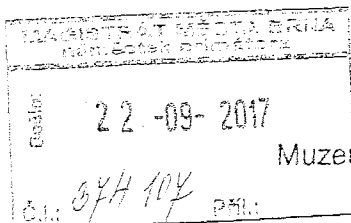
v tis. Kč

Běžné výdaje - přesun				Věcná náplň			Úprava rozpočtu +-	Rozpočet po změně
ORJ	§	pol.	ÚZ	ORG	Úpr. rozpočet k 18.10.2017	Úprava rozpočtu +-	Rozpočet po změně	
7300	3326	5171		7730	1 470	-200	1 270	
7300	3315	5331		9128	63 757	200	63 957	
						200		

Opravy a udržování

Neinv. příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím - Muzeum města Brna.p.o.

Publikace "Zahrada vily Tugendhat/The Tugendhat House 's Garden"

Muzeum města Brna, příspěvková organizace
Špilberk 210/1, 662 24 Brno

Statutární město Brno
Magistrát města Brna

MMB/0374107/2017

listy přílohy 1
oruh.

mmb1es65593cbf Doručeno: 14.09.2017

Vážený pan
Ing. Petr Vokřál
primátor statutárního města Brna
Dominikánské nám. 1
601 67 Brno

Váš dopis značky/ze dne

Naše značka

MUMB-351/2017

Vyřizuje/je

Ciprian / 611

V Brně dne

13.9.2017

Věc: žádost o účelovou dotaci - navýšení neinvestičního příspěvku na provoz pro rok 2017

Vážený pane primátore,

dovoluji si Vás požádat o účelovou dotaci - navýšení neinvestičního příspěvku na provoz pro rok 2017 ve výši 200 tis. Kč na dofinancování publikace z ediční řady Studijního a dokumentačního centra vily Tugendhat „Zahrada vily Tugendhat / The Tugendhat House's Garden“.

Jedná se o publikaci mezinárodního kolektivu autorů, která poprvé podrobně zmapuje tento výrazný segment architektonické kompozice vily Tugendhat jako nedílnou a ve značném smyslu určující součást stavby, a to v kontextu Miesova dalšího architektonického díla, jeho inspirací i dobové estetiky prázdného prostoru. Kniha bude dvojjazyčná (česky a anglicky), bude mít parametry odborné publikace podle RIV, předpokládaný rozsah: cca 180 tiskových stran s cca 150 obrazovými přílohami. Náklad 1500 ks. (Podrobnější popis projektu a rozpočet v příloze).

Muzeum města Brna na realizaci uvedené publikace již podvkrát neúspěšně žádalo o dotaci z programu ministerstva kultury „Podpora pro památky UNESCO“, uspělo pouze v programu „Podpora projektů profesionálního výt. umění, okruh 5 - odborná neperiodická publikace v tištěné či elektronické podobě“ přidělením dotace ve výši 200 tis. Kč. Neúspěšně také žádalo o navýšení neinvestičního příspěvku na provoz z přebytků hospodaření statutárního města Brna.

Děkuji Vám za čas, který naší žádosti laskavě věnujete, a jsem v naději, že jí bude možné vyhovět.

V úctě

PhDr. Pavel Ciprian

ředitel

Muzea města Brna

Přílohy: dle textu

ZAHRADA VILY TUGENDHAT / THE TUGENDHAT HOUSE'S GARDEN

PODROBNÝ POPIS PROJEKTU

Monografie z ediční řady Studijního a dokumentačního centra vily Tugendhat (SDC-VT) č. 12

Kolektiv autorů: Ruth Cavalcanti Braun, Iveta Černá, Dagmar Černoušková, Lenka Chládková, Kamila Krejčíříková, Přemysl Krejčířík, Christiane Kruse, Jana Tichá, Lucie Valdhansová, Roman Zámečník

Editorky: Iveta Černá a Lucie Valdhansová

Vila Tugendhat v Brně, navržená Ludwigem Miesem van der Rohe v letech 1928-1930, je od roku 2001 jako jediná památka moderní architektury v ČR zapsaná na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Zcela nedílnou součástí vily Tugendhat, která sama o sobě představuje stavební útvar výjimečně architektonické a umělecké hodnoty, je zahrada. Zahrada vily Tugendhat tvoří nejen jedinečný přírodní rámec stavby, nýbrž je se stavbou doslova propojena ve smyslu architektonických interiérových i exteriérových vazeb v jeden unikátní komplex. Výjimečný přírodní rámec akcentovaný nádherným výhledem na historické panorama města i genius loci lokality Černých polí inspiroval Ludwiga Miese van der Rohe ke kongeniální architektonické kompozici. Celý dům, jeho interiéry včetně hlavního obytného prostoru je řešen s ohledem na přírodní rámec. V horním podlaží je možné z terasy a ložnic rodičů i dětí vnímat celý historický horizont Brna. V hlavním obytném podlaží je privátní prostor od města oddělen promyšleně komponovanou hradbou stromů, která propouští jen průhledy na jednotlivé dominanty města. V kontrastu s tím je vlastní zahrada zcela intimním prostorem, do něhož město pohledově téměř nevstupuje a dominantní roli zde hraje pouze příroda. Vlastní hmota domu se pak opticky „rozpouštěla“ v závoji popínavých rostlin. Tento záměr je zřejmý již z prvních skic z Miesova ateliéru, kde se na fasádách objevuje vegetace, podobně jako na konstrukcích, jež jsou koherentní součástí kompozice domu. Propojení stavby a vegetace vyvrcholilo v interiéru zimní zahradou, která bezprostředně navazuje na hlavní obytný prostor.

Výrazný spoluautorský podíl na návrhu a založení zahrady měla brněnská zahradní architektka Markéta Roderová-Müllerová, která mj. po letech osvětlila Miesovu kompozici zahrady vily Tugendhat. Jejím hlavním atributem byla obrovská travnatá louka s ojedinělými porosty v duchu tzv. *betonte Leere*, tj. zdůrazněné prázdnoty.

Návrhu zahrady vily Tugendhat samozřejmě předcházely Miesovy úvahy o kompozici okolního prostředí jeho staveb již z dob jeho rané berlínské tvorby, které se později konkretizovaly ve 20. letech nejen v konfrontaci s jeho současníky Le Corbusierem či Richarda Neutrmou (či s inspiračními vlivy Schinkelovými), ale také s dobovou estetizací prázdného prostoru v rámci nového stavění (*Neues Bauen*).

Teoretickými úvahami se zabírali i českoslovenští architekti pozdních dvacátých let, mimo jiné i Ladislav Žák. Zahrada vily Tugendhat proto bude poprvé nahlížena nejen v mezinárodním kontextu tvorby samotného Miese van der Rohe či jeho současníků, ale také s ohledem na další zahradní a krajinařskou tvorbu pozdních dvacátých let v Československu.

Samozřejmostí bude detailní popis původní i současné rostlinné skladby. Svoje místo zde naleznou i související oblasti - zimní zahrada vily a květinová výzdoba interiéru, dochovaná na rodinných fotografiích od Fritze Tugendhata.

Obsah jednotlivých kapitol:

- 1) Iveta Černá (ředitelka vily Tugendhat) a Lucie Valdhansová (SDC-VT, Univerzita Palackého v Olomouci) připomenou širší **urbanistické vazby**, v jejichž kontextu se vila Tugendhat nachází.
- 2) Dagmar Černoušková (oddělení dějin architektury Muzea města Brna): **Genius loci svahu nad Lužánkami**. Vila Tugendhat i její zahrada (1929-1930), představuje rovněž určité vyvrcholení zástavby ve svahu brněnské čtvrti Černá Pole nad parkem Lužánky, kde byla již v roce 1860 založena první vilová kolonie v Brně, zřejmě první takto urbanisticky definovaný útvar ve střední Evropě, v němž hrají důležitou roli zahrady, které zároveň významně určují charakter zdejší zástavby blížící se v některých případech anglickým vzorům tzv. zahradních měst.
- 3) Kamila Krejčířková a Přemysl Krejčířík (Mendelova univerzita v Brně): **Historický vývoj, architektonické kompozice**
- 4) Lucie Valdhansová: **architektka Markéta Müllerová -Roderová**
- 5) Jana Tichá (Ústav teorie a dějin architektury Fakulty architektury ČVUT v Praze; nakladatelství Zlatý řez) se bude zabývat zahradou **vily Tugendhat ve smyslu kontaktu a vzájemného propojení architektury s krajinným rámcem a okolní přírodou, která se stává nedílnou součástí celého stavebního organismu**. Vilu Tugendhat zasadí z této perspektivy nejen do kontextu tvorby Ludwiga Miese van der Rohe, ale také do širších souvislostí moderní architektury zejména s ohledem na tvorbu Le Corbusiera, Richarda Neutry a Rudolfa Schindlera.
- 6) Roman Zámečník (Mendelova univerzita v Brně): **Vilová zahranií architektura meziválečného Československa**.
- 7) Christiane Kruse (IKDM der Muthesius KH Kiel): **Zahrada, příroda a krajinný prospekt Miesovy tvorby**.
- 8) Ruth Cavalcanti Braun (Technische Universität Berlin): **Ludwig Mies van der Rohe jako zahradní architekt. Projekty ze dvacátých let**.
- 9) Kamila Krejčířková a Přemysl Krejčířík: **Podrobný popis dendrologického i rostlinného inventáře (historického i současného). Koncepce obnovy zahrady v rámci obnovy a restaurace vily Tugendhat v letech 2010-2012 včetně mobilní zeleně na terasách a zimní zahrady v interiéru**. V rámci obnovy a restaurace vily Tugendhat v letech 2010–2012 prošla také zahrada komplexní revitalizací. Projekčním pracím předcházeli průzkum historických pramenů a analýza historického vývoje zahrady. Byla popsána druhová skladba použitých rostlin a technických prvků a zpracována rekonstrukce původního prostorového uspořádání zahrady. Dále byly identifikovány dobové vstupy do kompozice zahrady, např. původní výsadby trvalek na terasách versus růže, které byly osobním vkladem Grety Tugendhatové, a nakonec versus jehličnany z rekonstrukce zahrady na přelomu 80. a 90. let minulého století. Zmíněné poznatky byly publikovány dosud jen v samostatné kapitole v syntéze *Mies v Brně* (2012).
- 10) Roman Zámečník: **Metodické přístupy památkové péče k obnovám historických meziválečných zahrad**.

Publikace mezinárodního kolektivu autorů poprvé podrobně zmapuje výrazný segment architektonické kompozice vily Tugendhat, a to její zahradu, která je nedílnou a ve značném smyslu určující součástí stavby. V kontextu Miesova dalšího architektonického díla, jeho inspirací i dobové estetiky prázdného prostoru.

Texty budou opatřeny poznámkovým aparátem a publikace bude doplněna obrazovou přílohou (archivní a současné fotografie) a vybranou současnou i dobovou projektovou dokumentací (skici a náčrty), a to i ze zahraničních sbírek (archiv Ludwiga Miese van der Rohe v Muzeu moderního umění v New Yorku; archivy Státních muzeí v Berlíně a Berlínské galerie).

Fotodokumentace v případě této publikace bude nadstandardní, neboť představí zahradu vily Tugendhat ve všech čtyřech ročních obdobích, a to včetně detailních fotografií rostlinného inventáře.

Monografie bude dvojjazyčná (česky a anglicky), bude mít parametry odborné knihy podle RIV. Předpokládaný rozsah: cca 180 tiskových stran s cca 150 obrazovými přílohami. Náklad 1500 ks.

Cíl projektu:

Vůbec první vědecké zhodnocení věnované zahradě vily Tugendhat a jedno z prvních pojednání věnující se zahradní architektuře meziválečných vil v Československu. Pro poznání jedné z nejslavnějších vilových staveb světa, zapsané na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, přinese tato publikace jeden ze zásadních, a někdy možná i trochu opomíjených pohledů na celkovou architektonickou koncepci tohoto výjimečného uměleckého díla. Publikace zároveň podrobněji přiblíží genius loci místa a stavebně historický vývoj prostoru, v němž vila Tugendhat vznikla. Publikace žádným způsobem nesupluje stavebně historický průzkum zahrady, které již existuje (a jehož některé teze byly publikovány v monografické knize o vile Tugendhat), naopak má být novým odborným zhodnocením tématu v celé jeho šíři, v tuzemském i evropském kontextu.

Cílová skupina projektu:

Cílovou skupinou je odborná, ale i laická veřejnost, zajímající se o historii a stavební osudy vily Tugendhat, ale i obecně o zahradní tvorbu Miese van der Rohe, či estetiku zahrad meziválečných vil. Z řad odborníků jsou to především historici umění, historici a teoretici architektury, architekti, památkáři, ale také odborníci zabývající se zahradním a krajinářským uměním, zahradní architekti, botanici, dendrologové a studenti předmětných oborů. Z řad laiků jsou to především milovníci moderní architektury se zájmem o vilu Tugendhat, ale také milovníci zahrad a přírodně krajinářských lokalit.

Plánované výsledky (výstupy) projektu:

Samostatná monografie v české a anglické mutaci o cca. 180 stranách textu s cca 150 obrazovými přílohami, včetně původní plánové dokumentace ze zahraničních archivů a historických i současných – speciálně pro tento knižní počín pořízených fotografií.

Vydání knihy a její uvedení do prodeje bude doplňovat přednášková činnost z řad autorů knihy i s mezinárodní účastí.

Žadatel:

Muzeum města Brna je vědeckou, odbornou, kulturní a vzdělávací institucí, která pečuje o kulturní dědictví města Brna. K rozvoji města Brna a jeho kultury přispívá tím, že zejména sběrem, výzkumem, dary a nákupy získává, shromažďuje, ochraňuje, trvale uchovává, odborně spravuje, vědeckými

metodami zpracovává a zpřístupňuje veřejnosti doklady historického, stavebního a uměleckého vývoje města Brna případně Moravy včetně NKP hrad a pevnost Špilberk a NKP vila Tugendhat, zapsané na seznamu UNESCO, jimiž jsou lidské výtvořiny případně přírodniny muzejní povahy jako součástí kulturního dědictví. Vědeckými metodami zejména v oborech historických zkoumá prostředí, z něhož jsou získávány, a poskytuje služby pro studijní a vědecké účely a standardizované veřejné služby k uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti v souladu se zák. č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Muzeum města Brna je součástí systému muzeí a dalších institucí působících v oblasti péče o kulturní dědictví. Zřizovatelem muzea je statutární město Brno, okres Brno-město. Samostatné oddělení NKP Vila Tugendhat je součástí organizační struktury Muzea města Brna. Studijní a dokumentační centrum ve vile Tugendhat (SDC-VT) vyvíjí publikační, přednáškovou a výstavní činnost, účastní se tuzemských i zahraničních konferencí, pracuje s veřejností. Spolupracuje s organizacemi UNESCO, ICOM, ICOMOS, DOCOMOMO, dále s Vysokým učením technickým v Brně, s Katedrou dějin umění Univerzity Palackého v Olomouci, s Zentralinstitut für Kunstgeschichte v Mnichově a s dalšími vědeckými, vzdělávacími a kulturními institucemi.

Partneři projektu:

Archiv města Brna

Mendelova univerzita v Brně, zahradnická fakulta v Lednici

Nadační fond Vila Tugendhat

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště Praha

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně

Časový harmonogram:

Jednořázkový projekt rozplánovaný na kalendářní rok 2017 navazuje na předchozí badatelské a dokumentační aktivity z let 2015—2016.

- 2016 - zahájení fotografování zahrady
- I. Q. 2017 - příprava a shromáždění podkladů; excerptce domácích i zahraničních pramenů a literatury; pokračování ve fotografování zahrady
- II. a III. Q. 2017 - příprava textů; korektury; překlady; pokračování ve fotografování zahrady (období jaro a léto)
- IV. Q. 2017 - závěrečné doplnění a kompletace fotodokumentace zahrady; předtisková příprava; grafické řešení publikace; tiskové korektury; tisk
- prosinec 2017 - ukončení projektu, zahájení prodeje publikace

ROZPOČET PROJEKTU

„ZAHRAĐA VILY TUGENDHAT / THE TUGENDHAT HOUSE'S GARDEN“

Autor, editor: Iveta Černá, Lucie Valdhansová (eds.)
Termín vydání knihy: prosinec 2017
Počet výtisků: 1500
Formát knihy: 23 x 27
Vazba: CMYK
Počet tiskových stran: 180
Počet černobílých ilustrací: 0
Počet barevných ilustrací: 150

NAKLADY NA PROJEKT	
1. Umělecké honoráře	
- autorské odborné texty (honoráře pouze pro externí autory, 4 tuzemští a 2 zahraniční (?))	40 000
- grafické řešení publikace	22 000
- fotograf zahrady (systematicky celoročně, postprodukce)	70 000
2. Další náklady:	
a) náklady na projekt přímé	
- jazyková korektura a redakce	6 500
- překladatelské práce	32 000
- skenování obrazového materiálu	2 500
- tisk a výroba	417 000
- předtisková příprava	42 000
- produkce tisku	9 000
- redakční práce	15 000
- reprodukční poplatky (MoMA, Staatliche Mussen zu Berlin)	20 000
CELKOVÉ NAKLADY NA PROJEKT	676 000